

E U R O O P A K E S K P A N K

ANDMETE KOGUMINE KREDIIDIASUTUSTELT JA TEISTELT SULARAHAKÄITLJATELT KOOSKÖLAS PANGATÄHTEDE TAASRINGLUSSE LASKMISE RAAMISTIKUGA

RAAMISTIKUS ETENÄHTUD ÜLDISED ANDMETE KOGUMISE PÕHIMÕTTED

Vastavalt raamistiku jaole 2.7 peavad krediidasutused ja teised sularahakäitlejad andma liikmesriikide keskpankadele korrapäraselt järgmist teavet:

- üldteave pangatähtede taasringluse ja sularahakeskuste kohta;
- statistilised andmed sularahatehingute mahu kohta;
- teave pangatähtede taasringlusse laskmiseks kasutatavate seadmete ning sularaha- ja makseautomaatide kohta; ning
- teave pankade harukontorite kohta, kus tehakse väga vähe sularahatehinguid ning kus ringluskõlblikkust kontrollitakse manuaalselt.

Käesolevas dokumendis kirjeldatakse eurosüsteemis kehtivaid andmete kogumise nõudeid, mis on sätestatud raamistiku jaos 2.7. Krediidasutused ja teised sularahakäitlejad, kelle ülesandeks ei ole pangatähti füüsiliselt uuesti ringlusse lasta – välja arvatud sularahaväljamaksetena –, ei pea käesoleva dokumendi alusel andmeid esitama.

1 EESMÄRGID

Andmete kogumise tähtsaim eesmärk on võimaldada eurosüsteemil kui pangatähtede emiteerijal pidevalt jälgida krediidasutuste ja teiste sularahakäitlejate tegevust pangatähtede taasringlusse laskmisel, et hinnata ringluses olevate euro pangatähtede kvaliteeti ja võtta asjakohaseid meetmeid.

Kogutud andmete alusel saavad EKP ja liikmesriikide keskpangad:

- teha kindlaks, kes osalevad pangatähtede taasringlusse laskmises;
- võrrelda ringluskõlbmatute pangatähtede protsenti erinevate osalejate puhul, et analüüsida nende sortimistegevust; ning
- teha kindlaks küsimused, mida liikmesriikide keskpangad peavad täiendavalt uurima (näiteks kohapealsete kontrollimiste käigus).

Eurosüsteem püüab kogutud andmete abil tagada, et ringluses oleksid kvaliteetsed pangatähed. Andmete kogumisel tuleks kõigis euroala riikides järgida samu eeskirju, et tagada kõigile võrdsed võimalused ja saada ülevaade olukorrast kogu euroalal. Kõigi asjaomaste osapoolte halduskoormuse vähendamiseks peaks andmete kogumine toimuma tõhusalt ning piirduma üksnes vajalikuks peetavate andmetega. Ühtlasi tuleks uurida, kas eurosüsteem, krediidasutused ja teised sularahakäitlejad võiksid lisaks ühiselt kokku lepitud aruandetabelitele andmeid vahetada ka ühise elektroonilise süsteemi kaudu.

2 ARUANLUSKAVA ULATUS

Raamistiku jaos 2.1.2 on sätestatud, et krediidasutused tohivad sularahaväljamaksetena taasringlusse lasta üksnes selliseid euro pangatähti, mille ehtsust ja ringluskõlblikkust on nõuetekohaselt kontrollitud. Praktistel kaalutlustel ei koguta krediidasutustelt siiski üksikasjalikke andmeid sularahaväljamaksete kohta.

Lisaks ei peeta praegu vajalikuks koguda krediidasutustelt ja teistelt sularahakäitlejatelt eraldi andmeid võltsimiskahtlusega pangatähtede arvu kohta ja/või selliste võltsingute arvu kohta, mis on tuvastatud pangatähtede töötlemisel taasringlusse laskmiseks, arvestades, et krediidasutused ja teised sularahakäitlejad peavad sellised pangatähed ja võltsingud viivitamata pädevatele siseriiklikele asutustele üle andma ja liikmesriikide keskpangad saavad statistika koostada ise.

3 KORRAPÄRASE ANDMEKOGUMISE AJAKAVA

Kogutavad andmed jagunevad teabe liigi järgi põhiaandmeteks ja tegevusandmeteks. Andmeid kogutakse järgmise ajakava alusel:

3.1 PÕHIAANDMED

Põhiaandmed hõlmavad näiteks teavet erinevate osalejate (krediidasutused ja teised sularahakäitlejad) kohta, pankade harukontorite ja nende liigitamise kriteeriumite kohta ning pangatähtede töötlemise seadmete liikide ja arvu kohta. Ehkki põhiaandmed muutuvad harva, peaksid liikmesriikide keskpangad neid siiski ajakohastama, et tagada teabe täpsus.

Liikmesriikides, kus krediidasutustel on praegu lubatud pangatähti taasringlusse lasta, hakatakse põhiaandmeid koguma siis, kui raamistikus sätestatud andmete kogumise nõuded on jõustunud. Liikmesriikides, kus taasringlusse laskmine ei ole veel lubatud, esitatakse põhiaandmed siis, kui raamistiku sätted on jõustunud ja asjaomased üksused alustavad pangatähtede taasringlusse laskmist. Hilisematest muudatustest teatatakse riigi keskpangale vajadust mööda hiljemalt kolme kuu jooksul. Andmete kogumisel tuleks lähtuda küsimustikust.

3.2 TEGEVUSANDMED

Tegevusandmeteks nimetatakse krediidasutuste ja teiste sularahakäitlejate esitatavaid andmeid pangatähtede töötlemise ja ringlusse laskmise kohta.

Neid kogutakse iga kuue kuu järel. Poolaastaandmed esitatakse asjaomase riigi keskpangale hiljemalt kaks kuud pärast vastava aruandeperioodi lõppu (st veebruari lõpus ja augusti lõpus). Andmete kogumisel lähtutakse küsimustikust.

4 ARUANDEÜKSUSED

Tegevusandmete esitamine on põhimõtteliselt ettevõtjate enda ülesanne. Kui krediidasutused on andnud sularaha töötlemise volitused sularahakäitlejatele ja liikmesriikide keskpangad ei saa neilt tegevusandmeid, peavad need andmed esitama krediidasutused ise.

5 ANDMETE KOONDAMISE TASE

Krediidiasutused ja teised sularahakäitlejad peaksid esitama andmed koondatult, st jaotamata neid filiaalide (krediidiasutused) või sularahakeskuste (teised sularahakäitlejad) kaupa. Tegevusandmed harukontorite kohta tuleks esitada eraldi. Riigi keskpang võib ise otsustada, kas üksustelt kogutavad andmed koondatakse riigi või piirkondlikul tasandil (nt lõunapiirkond).

Selleks, et eurosüsteem saaks selge ülevaate krediidiasutuste ja teiste sularahakäitlejate tegevusest pangatähtede töötlemisel ja taasringlusse laskmisel, tuleb tegevusandmetes esitada pangatähtede arv nimiväärtuste kaupa. Neid üksikasjalikke andmeid on vaja jaos 1 sätestatud eurosüsteemi eesmärkide saavutamiseks, arvestades, et eri nimiväärtuste kasutusiga on väga erinev.

6 EUROSÜSTEEMI ANDMETE AVALDAMINE JA ANDMETE KONFIDENTSIAALSUS

Eurosüsteemi keskpangad võivad avaldada aruandeid või statistikat, milles kasutatakse raamistiku kohaselt saadud andmeid. Liikmesriikide keskpangad ja EKP peavad avaldatavad andmed koondama, nii et aruandeüksusi ei oleks võimalik tuvastada.

Ühtlasi tuleb hinnata andmete tähtsust, et määrata kindlaks nende konfidentsiaalsuse tase. Põhiandmed ja tegevusandmed on konfidentsiaalsed.

7 JÕUSTUMINE

Aruandluskava jõustub hiljemalt 2006. aasta lõpus. Liikmesriikide keskpangad teavitavad andmete esitamise nõuetest asjaomaseid kolmandaid osapooli.

Aruandluskava vaadatakse uuesti läbi 2007. aasta keskel, et hinnata, kas andmed on järelevalveks piisavad või vajatakse täiendavaid tegevusandmeid. Lisaks kaalutakse, kas nõutavad andmed peaksid hõlmama ka ühildatud sisse- ja väljamakseautomaate.

© Euroopa Keskpang, 2006

Aadress: Kaiserstrasse 29, 60311 Frankfurt am Main, Saksamaa

Postiaadress: Postfach 16 03 19, 60066 Frankfurt am Main, Saksamaa

Telefon: +49 69 13 44 0

Koduleht: <http://www.ecb.int>

Faks: +49 69 13 44 60 00

Teleks: 411 144 ecb d

Kõik õigused on kaitstud. Taasesitus õppe- ja mitteärilistel eesmärkidel on lubatud, kui viidatakse algallikale.

Detsember 2005.

ISBN 92-9181-894-1 (trükitud versioon)

ISBN 92-9181-895-X (elektroniline versioon)